

Sector	: Inwoners	Openbaar: ☒
Afdeling	: Sector Inwoners	Niet openbaar: ☐
Zaaknummer(s) ingekomen stuk(ken)	:	Kabinet: ☐
Behandelend medewerk(st)er	: Gonnie Poell Tel.: (0495) 575 491	
Portefeuillehouder(s)	: H.W.J. Coolen	Nummer B&W-advies: BW-004610

ONDERWERP

Maatschappelijke opvang

ADVIES

Instemmen met een aangepaste notitie Maatschappelijke opvang nieuwe stijl
Instemmen met de beantwoording van vragen uit de commissie Welzijn

TOELICHTINGRelatie met vorig voorstel:

Besluitvorming maatschappelijke opvang 2005
Besluitvorming Regionaal Kompas 2008 (regionaal beleid dak-en thuislozen)
Besluitvorming coalitieprogramma 2010-2014
Besluitvorming beleidsplan WMO 2009-2012
Besluitvorming 18 oktober 2011 waarin de notitie maatschappelijke opvang nieuwe stijl is vastgesteld. De inhoud van deze notitie is gedeeltelijk gewijzigd om diverse reden. Dit is aanleiding om de aangepaste notitie opnieuw te laten vaststellen.

Algemeen:

Gemeente Venlo is door de rijksoverheid aangewezen als centrumgemeente in de regio Noord-en Midden Limburg voor het beleid voor thuis-en daklozen, vrouwenopvang en OGGZ-preventie. De realisatie van dit beleid gebeurt in samenwerking met gemeenten uit de regio, het zorgkantoor, de zorgverzekeraar en woningcorporaties (Leidende Coalitie). Het beleid voor de jaren 2008-2012 is vastgesteld in het "Regionaal Kompas".

Onderdeel van het Regionaal Kompas is het realiseren van adequate maatschappelijke opvangcentra in de regio voor daklozen en verslavingszorg.

Op dit vlak zijn 2 thema's voor de gemeente Weert actueel:

- aanpassing van de huidige maatschappelijke opvang;
- start van Housing First.

Weert, 27 maart 2012 De directeur	S		B	W	W	W	W
	akkoord						
	bespreken						
Behandeling uiterlijk in college van 3 april 2012							

Beslissing d.d.: 3 april 2012

Nummer: 20

De secretaris,

Akkoord met advies. Mandaat wethouder Coolen tot tekstuele aanpassingen.

Totaal aantal pagina's 3

In de bijlage (notitie Maatschappelijke Opvang nieuwe stijl gemeente Weert) zijn beide ontwikkelingen toegelicht.

Samengevat:

Maatschappelijke opvang:

De gemeente Weert heeft een maatschappelijke opvang voor dak- en thuislozen gelegen aan de Wilhelminasingel. De opvang is onderdeel van MOVEOO (voorheen st MOV Limburg).

De toenmalige aanleiding om een maatschappelijke opvang te realiseren was vooral gelegen in de zorg voor daklozen, overlast in de openbare ruimte en spreiding van voorzieningen in de regio. Het opvangcentrum kent een nachtopvang, dagopvang, een gebruikersruimte en er vindt methadonverstrekking plaats.

Het gebruik van de opvang is in de afgelopen jaren terug gelopen naar 4-5 bedden per nacht tegen een beschikbaarheid van 15 bedden. Daarmee is de opvang een te dure voorziening voor het aantal mensen dat er gebruik van maakt. Een alternatief is moeilijk te vinden omdat de huidige opvang niet goedkoper kan.

De oplossing wordt gevonden bij een nieuw initiatief van de organisaties MOVEOO en Mensana. Deze partners zijn voornemens een nieuwe 24 uren voorziening in Weert te realiseren waarbij de maatschappelijke opvang in afgeslankte vorm opgenomen wordt. Uit een quick-scan van Wonen Limburg blijkt dat de voorziening hoogstwaarschijnlijk met een verbouwing gerealiseerd kan worden in het huidige pand op de Wilhelminasingel (in tegenstelling tot eerdere berichtgeving). De betrokken partijen werken momenteel een verbouwingsplan uit met een financiële onderbouwing.

Housing First:

Een andere koers van het regionaal kompas is het inzetten van "Housing First" in de regio Noord- en Midden-Limburg. Housing First is een vernieuwend huisvestingsproject voor dak- en thuislozen met meervoudige problematiek. Bij Housing First krijgt een dakloze een woning (mits er inkomen is) zonder dat er dwingende voorwaarden gesteld worden. De gedachte hierbij is dat als aan de primaire behoefte van een individu voldaan wordt (een dak boven het hoofd), de persoon weer zelf de verantwoordelijkheid gaat nemen. Deze vorm van opvang heeft zijn waarde bewezen in onder andere Amsterdam en Utrecht.

Binnen de regio Noord- en Midden-Limburg lopen 2 pilots voor Housing First, een in de regio Noord en een in de regio Midden.

In Midden-Limburg zijn de partners MOVEOO, Mensana en Riagg Zuid de trekkers van Housing First. Men heeft subsidie van centrumgemeente Venlo ontvangen. Op regionaal niveau heeft besluitvorming plaats gevonden in de Leidende Coalitie.

In 2011 is men met Housing First gestart in Roermond. In de komende maanden wil men starten in Weert. Wonen Limburg is voornemens 5 woningen beschikbaar te stellen.

Beantwoording vragen van de commissie Welzijn

De eerder vastgestelde notitie Maatschappelijke Opvang nieuwe stijl is besproken in de commissie Welzijn. In de bijlage worden alle vragen beantwoord.

Met de commissie is afgesproken de antwoorden via de TILS-lijst ter kennis van de raad te brengen.

Voortgang

Voor beide initiatieven zullen wij de instellingen verzoeken een half jaarlijkse rapportage op te stellen. Deze zullen wij aan de raad ter kennisname brengen.

Kanttekeningen:

Geen

JURIDISCHE GEVOLGEN (o.a. FATALE TERMIJNEN/HANDHAVING)

geen

FINANCIËLE EN PERSONELE GEVOLGEN

De kosten van de huidige maatschappelijke opvang:

Personeel en gebouw	€ 550.271	(regionale WMO-gelden)
Extra openstellingen	€ 63.200,-	(gemeente Weert).
Gebruikersruimte	€ 120.000,-	(regionale WMO-gelden)

Mogelijk levert de realisatie van de Ommekeer een bezuiniging op de lokale gelden.
Dit moet nader bepaald worden bij uitwerking van het implementatieplan.

COMMUNICATIE/PARTICIPATIE

Voor wie is dit advies van belang?:

❖ Raadsleden

Nadere specificatie: Leden van de commissie Welzijn

Geadviseerd wordt de volgende communicatie-instrumenten te gebruiken:

❖ TILS-lijst

Geadviseerd wordt de volgende participatie-instrumenten te gebruiken:

❖ Niet van toepassing

OVERLEG GEVOERD MET

Intern:

Sector-controller, veiligheidscoördinator.

Extern:

Mensana, MOVEOO, Vincent van Gogh, centrumgemeente Venlo

BIJLAGEN

Openbaar:

- Notitie Maatschappelijke Opvang nieuwe stijl gemeente Weert
- Beantwoording vragen van de commissie Welzijn

Niet-openbaar:

Niet van toepassing

Maatschappelijke Opvang nieuwe stijl gemeente Weert

Inleiding

Gemeente Venlo is door de rijksoverheid aangewezen als centrumgemeente in de regio Noord-en Midden Limburg voor het beleid voor thuis-en daklozen, vrouwenopvang en OGGZ-preventie. De totstandkoming van dit beleid gebeurt in samenwerking met gemeenten uit de regio, het zorgkantoor, de zorgverzekeraar en woningcorporaties (Leidende Coalitie).

Het beleid voor de jaren 2008-2012 is vastgesteld in het "Regionaal Kompas".

Onderdeel van het Regionaal Kompas is het realiseren van adequate maatschappelijke opvangcentra in de regio voor daklozen en verslavingszorg.

Op dit vlak zijn 2 thema's voor de gemeente Weert actueel:

- aanpassing van de huidige maatschappelijke opvang;
- start van Housing First.

In deze notitie Maatschappelijke Opvang nieuwe stijl gemeente Weert worden beide ontwikkelingen toegelicht.

1. De huidige situatie maatschappelijke opvang

De gemeente Weert heeft een maatschappelijke opvang voor dak-en thuislozen gelegen aan de Wilhelminasingel. De opvang is onderdeel van MOVEOO (voorheen st MOV Limburg).

De toenmalige aanleiding om een maatschappelijke opvang te realiseren lag vooral gelegen in de zorg voor daklozen, overlast in de openbare ruimte en spreiding van voorzieningen in de regio. Het opvangcentrum kent een nachtopvang, dagopvang, een gebruikersruimte en er vindt methadonverstrekking plaats.

1.1 Investerings in de afgelopen jaren

De partners hebben geïnvesteerd in uitstroom van cliënten in de maatschappelijke opvang. Dit door lokaal beleid te voeren gericht op individuele trajectbegeleiding, sociale activering, schuldsanering en begeleid wonen. Vooral de deelname aan het opschoonteam blijkt een goede opstap naar resocialisering. Verder is vanaf de opening van het opvangcentrum het methadongebruik toegenomen, waardoor de behoefte aan harddrugs afneemt.

Weert voert een beleid dat gericht is op beperking van instroom. Alleen personen die een binding hebben met onze regio (regio Midden-Limburg west) worden toegelaten tot het opvangcentrum. Dit in combinatie met de genoemde uitstroom leidt tot lage bezettingspercentages.

1.2 Feitelijkeheden (kosten en gebruik voorziening)

Capaciteit	Kosten	
dagopvang: 15 plekken	Maatschappelijke opvang (personeel, gebouw)	€ 550.271 (regionale WMO-gelden)
nachtopvang: 15 plekken	Extra openstelling	€ 48.200,- (gelden van gemeente Weert)
	Toezicht openbare ruimte	€ 15.000,- (gelden van gemeente Weert)
	Gebruikersruimte	€ 120.000,- (regionale WMO-gelden)
	Totale kosten	€ 733.471,-

Gebruik dagopvang	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Aantal personen gebruik dagopvang					51	68
Gemiddelde bezetting per dag	9.4	10.2	5.4	6	3	4
Gebruik nachtopvang						
Aantal personen gebruik nachtopvang					55	60
Gemiddelde bezetting per nacht	6.6	6	3	4.7	4.6	4.6
Gebruik gebruikersruimte	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Gemiddelde gebruik gebruikersruimte per dag		7.2	3	4.6	1.1	2.5
Aantal bezoeken gebruikersruimte		2617 ¹	1092	1655	382	900

Conclusie:

Het gebruik van zowel de nacht- als de dagopvang en de gebruikersruimte is veel minder dan oorspronkelijk geraamd en is vanaf 2007 afgenomen. De gemiddelde bezetting lijkt al enkele jaren stabiel, namelijk tussen de 3 en 5 personen per dag/nacht.

De professionele bezetting is gebonden aan voorschriften waardoor het niet mogelijk is minder personeel in te zetten bij een lagere bezetting.

De maatschappelijke opvang is een te dure voorziening voor het aantal mensen dat er van profiteert.

2. De kaders voor de toekomst

De beleidskaders voor een koerswijziging in de maatschappelijke opvang liggen vast in een drietal documenten:

2.1 Regionaal Kompas

In de regio Noord- en Midden-Limburg is uitgesproken dat de traditionele dag- en nachtopvang niet langer de oplossing voor dakloosheid mag zijn. De ambitie is: op termijn geen dakloosheid meer in Noord- en Midden-Limburg (Regionaal Kompas, 2008).

2.2 Beleidsplan Wmo 2009-2012

In aansluiting op het Regionaal Kompas wil Weert vaart zetten achter het streven dat er op termijn geen dakloosheid meer hoeft voor te komen. Daarvoor zal samen met de belangrijkste lokale partners MOV en Wonen Weert – en in samenspraak met de gemeente Venlo en het Zorgkantoor Noord-Limburg – onderzocht worden welke mogelijkheden er op de huidige locatie zijn voor een pensionachtig verblijf met dagbestedingactiviteiten (Beleidsplan Wmo 2009-2012).

2.3 Coalitieprogramma 2010-2014

In het Coalitieprogramma 2010-2014 is opgenomen: “De investeringen in de opvang van daklozen en drugsverslaafden in Weert werpen zijn vruchten af. Minder overlast op straat, een hoger veiligheidsgevoel, minder dakloosheid en meer uitstroom naar (zelfstandig) wonen en werk. Het bestaande aanbod van voorzieningen dient te worden aangepast op deze ontwikkelingen. Dat betekent (nog) meer individueel maatwerk en ruimte voor innovatieve – en waar mogelijk goedkopere – oplossingen.”

¹ Periode april 2005 t/m maart 2006

3. De Ommekeer

MOVEOO en Mensana hebben de handen in elkaar geslagen. Mensana biedt (woon)begeleiding en ondersteuning aan mensen met een psychiatrische aandoening op alle levensgebieden. MOVEOO biedt kortdurende opvang of langdurige maatschappelijke opvang aan mensen met psychosociale problemen die dak-en thuisloos zijn geraakt. De twee instellingen denken door bundeling van krachten, een ontbrekende verbindingsschakel te realiseren in Weert; 'De Ommekeer'. Die verbindingsschakel is nodig om betere uitstroom van dak-en thuislozen te realiseren en stijging op de participatie- en woonladder te bevorderen.

De verbindingsschakel zorgt ervoor dat in Weert beter gebruik gemaakt kan worden van de huidige voorzieningenstructuur én dat de noodzakelijke ondersteuning geboden wordt en overlast voorkomen wordt.

De Ommekeer wordt een 24uurs voorziening voor 15 (AWBZ) verblijfsplekken en 5 maatschappelijke opvangplekken (zogenaamde passantenplekken).

Door de combinatie te maken van een zorgvoorziening en de maatschappelijke opvang kan de maatschappelijke opvang behouden blijven in afgeslankte vorm. Een minimaal aantal opvangbedden blijft in stand, er komen geen mensen op straat. De financiering is grotendeels awbz verblijf, alleen de maatschappelijke opvang-plekken worden betaald uit Wmo-gelden (centrumgemeente Venlo). Indien cliënten uitstromen en behoefte hebben aan ambulante begeleiding, kan men dit ook bieden vanuit de Ommekeer.

3.1 De doelgroepen van de Ommekeer:

- dak- en thuislozen met psychosociale en/of psychiatrische problematiek zonder indicatie die geen gebruik maken van voorzieningen;
- dak- en thuislozen met psychosociale en/of psychiatrische problemen zonder indicatie die permanent/routineus gebruik maken van de maatschappelijke opvang (dag/nachtopvang) zonder mogelijke alternatieven te willen gebruiken of te kennen;
- cliënten van het GGZ-instellingen waarbij uitstroom in het daklozencircuit dreigt of die onvoldoende steunsysteem in hun woonomgeving hebben om zich te kunnen handhaven;
- cliënten binnen beschermd wonen waarbij uitzetting dreigt;
- gedetineerden met psychosociale en/of psychiatrische problematiek waarbij het vervolgtraject ná detentie nog onvoldoende is uitgewerkt waardoor een groot risico's op herhaling bestaat;
- overlastgevende huurders waarbij het vermoeden bestaat dat er sprake is van onderliggende psychosociale en/of psychiatrische problematiek.

Het aantal bedden in de Ommekeer is gebaseerd op ervaring van de instellingen. De passantenplekken zijn voor dak-en thuislozen uit de gemeenten Leidal, Nederweert en Weert. Hiermee wordt een aanzuigende werking van dak-en thuislozen terug gebracht. De AWBZ plekken zijn ivoor cliënten uit de regio NML. Na verblijf in de Ommekeer is het instellingsbeleid gericht op terugkeer naar de oorspronkelijke woonplaats.

3.2 Doelstelling en aanpak

Het doel is mensen met een complexe meervoudige sociaal-maatschappelijke problematiek passende ondersteuning te bieden. De Ommekeer biedt zo kort mogelijk opvang en leidt in een tijdsbestek van 1-12 weken toe naar de meest passende vorm van begeleiding en ondersteuning. De inzet is: "normaal waar het kan, specifiek waar nodig". De korte periode van 1-12 weken is juist kort bedoeld om de cliënt te motiveren voor de 'hoogst haalbare plek op de woon-en participatieladder' voor de cliënt: Zo zelfstandig mogelijk dus.

Er zal vooral gebruik gemaakt worden van algemeen-maatschappelijke voorzieningen en het steunsysteem rondom de cliënt wordt versterkt. Op de eerste plaats wordt er ook een nadrukkelijk appèl gedaan op het verantwoordelijkheid nemen door de cliënt. Hij/zij moet zijn ontwikkelingsproces in gang zetten en daar het nodige voor doen. De cliënt wordt ondersteund in het weer nemen van regie; het bepalen van *zijn* individuele vraagstelling, het kiezen en toewerken naar de best passende oplossing. Vanuit de kracht van de persoon wordt samen gewerkt aan het overwinnen van obstakels en het realiseren van een betere sociale participatie.

Voor het dagprogramma geldt vooral individueel maatwerk. Voor geïndiceerde dagbesteding zijn diverse mogelijkheden al voorhanden binnen de gemeente. Bovendien is er de mogelijkheid via trajectbegeleiding maatwerk te ontwikkelen, bijvoorbeeld op het gebied van vrijwilligerswerk. Er zal overigens niet altijd sprake zijn van een indicatie voor dagbesteding, omdat werk & activering 'voorliggende voorzieningen' zijn. Na 12 weken is een passend vervolgtraject uitgestippeld. In de Ommekeer wordt gewerkt met een methodiek die volledig aansluit bij de bestaande methodieken, maar wel nieuw te noemen is. Er volgt een extra opleiding voor medewerkers die al gekwalificeerd zijn om begeleiding te bieden en te werken met de doelgroep. Waar mogelijk en beschikbaar wordt ervaringsdeskundigheid ingezet.

3.3 De huisvesting

Het huidige gebouw aan de Wilhelminasingel in Weert kan men geschikt maken. De eigenaar (Wonen Limburg) is momenteel een verbouwing financieel aan het doorberekenen. De gebruikersruimte en de methadonverstrekking blijft gecontinueerd in de Ommekeer.

3.4 Financiering

Uitgegaan wordt van 5 passantenplekken, WMO gefinancierd² en 15 verblijfsplekken gefinancierd vanuit de AWBZ (verblijf).

Ambulante trajecten van gemiddeld 3 uur per week zijn AWBZ gefinancierd. Hiervoor kan een spoedindicatie aangevraagd worden die per direct ingaat. Voor de AWBZ-zorg geldt een landelijke eigen bijdrage regeling.

4. Housing First

Een andere koers van het regionaal kompas is het inzetten van "Housing First" in de regio Noord-en Midden-Limburg. Housing First is een vernieuwend huisvestingsproject voor dak- en thuislozen met meervoudige problematiek. Vernieuwend in die zin dat de nadruk ligt bij het wonen en de persoon zelf. Onder de noemer 'Housing First' krijgen cliënten, op voorwaarde van inkomensbeheer, een eigen huis. Vernieuwend is dat hierbij geen andere dwingende voorwaarden gesteld worden aan de cliënten. De gedachte hierbij is: eerst voldoen aan de primaire behoefte van een individu, namelijk een dak boven het hoofd. Dan zal de persoon weer verantwoordelijkheid nemen voor het leven, opleiding, inkomen, de kinderen en de leefomgeving. Door degene in staat te stellen weer verantwoordelijkheid te nemen, ontstaat er perspectief en staat degene (weer) open voor hulp.

Binnen de regio Noord-en Midden-Limburg lopen 2 pilots voor Housing First, een in de regio Noord en een in de regio Midden.

In Midden-Limburg zijn de partners MOVEOO, Mensana en Riaggzuid de trekkers van Housing First. Men heeft subsidie van centrumgemeente Venlo ontvangen. Op regionaal niveau heeft besluitvorming plaats gevonden in de Leidende Coalitie.

In 2011 is men met Housing First gestart in Roermond. In de komende maanden willen de genoemde partijen starten in Weert. Wonen Limburg is voornemens 5 woningen beschikbaar te stellen. Dit initiatief sluit aan op de ambities uit het coalitieprogramma: meer individueel maatwerk en ruimte voor innovatieve oplossingen.

---

² Het betreft de WMO middelen van centrum gemeente Venlo die beschikbaar zijn voor de uitvoering van het beleidskader "regionaal kompas"

Commissie Welzijn beantwoording vragen van 25 januari en 28 februari 2012.
Nieuwe koers voor de Maatschappelijke Opvang.

Vooraf:

De Ommekeer kent verschillende financiers en verschillende verantwoordelijkheden. Centrumgemeente Venlo is verantwoordelijk voor de subsidieverstrekking van de maatschappelijke opvang (in goed overleg met de gemeente Weert die hier ook een eigen bijdrage geeft). De gemeente is dus geen initiatiefnemer, geen financier, geen verantwoordelijke voor het deel van de Ommekeer wat AWBZ gefinancierd is. Dit is de verantwoordelijkheid van de initiatiefnemers MOVEOO, Mensana en uiteindelijk het zorgkantoor dat heeft ingestemd met het plan.

Bestuurlijk wordt het initiatief wel positief gewaardeerd omdat:

- het van toegevoegde waarde zal zijn voor de doelgroep dak- en thuislozen
- het de mogelijkheid geeft een maatschappelijke opvang voor Weert en omgeving in beperkte vorm in stand te houden.

Dat de huidige maatschappelijke opvang in deze omvang niet kan blijven bestaan is een gegeven. De middelen voor het MOV komen van centrumgemeente Venlo. Venlo krijgt rijksmiddelen voor o.a. maatschappelijke opvang en deze middelen nemen af. De inzet van deze middelen wordt in gezamenlijke verantwoordelijkheid bepaald middels een inkoopcommissie (Venlo, gemeente Midden-Limburg, zorgverzekeraar en zorgkantoor). Deze inkoopcommissie adviseert een bestuurlijk overleg met vertegenwoordigers uit Noord- en Midden-Limburg. Unaniem is hier het standpunt ingenomen dat het maatschappelijk niet verantwoord is om de huidige opvang met het huidige gebruik in stand te laten.

1. De MOV is in de huidige omvang te groot. De Ommekeer is deels een vervolg op de MOV. Als de behoefte zo gering is waarom tuigen we dan de zaak op?

We tuigen de zaak niet op, we slanken juist af, we gaan van 15 plekken maatschappelijke opvang naar 5. Deze afslanking is alleen mogelijk door aan te sluiten bij een andere voorziening. We hechten eraan om een minimaal aantal bedden opvang in stand te houden: geen mensen op straat. Het realiseren van een nieuwe AWBZ-verblijfsvoorziening is gebaseerd op ervaringen van de initiatiefnemers.

2. Wat zijn de gevolgen als we alleen voor de MOV passende huisvesting zoeken? Wat betekent dit voor de financiën?

Ondertussen is andere huisvesting achterhaald. Maar de huidige maatschappelijke opvang is te duur in relatie tot het gebruik, afslanking is daarom noodzakelijk. Afslanking kan alleen als er aangehaakt kan worden bij een andere voorziening. Het MOV in de huidige vorm/huisvesting laten met minder plekken, levert nauwelijks een financiële besparing. De personele kosten zijn het hoogst en die kent al een minimale bezetting.

3. Beschermd Wonen wordt landelijk afgebouwd. Het streven is erop gericht om mensen uit de doelgroep zelfstandig te laten wonen met daaraan gekoppeld passende dagbesteding richting werk. Het bestaande beleid wordt dus radicaal omgegooid. Waarom zet Weert dan in op oud beleid?

Volgens de woordvoerder van Mensana is er geen sprake van dat beschermd wonen landelijk wordt afgebouwd. Daarbij is de Ommekeer geen voorziening voor langdurig beschermd wonen. Het gaat om kortdurende opvang, juist bedoeld om de cliënt te motiveren naar de meest passende plek voor de cliënt. De meest passende plek is de hoogst haalbare plek voor de cliënt. Sturen op een zelfstandig bestaan is altijd het uitgangspunt maar niet voor alle cliënten haalbaar.

4. Hoe groot is de behoefte of vraag vanuit de doelgroep aan crisisopvang in Weert? Of komen de deelnemers uit de regio?

Het aantal bedden in de Ommekeer is gebaseerd op ervaring van de instellingen.

Vragen 5-6-7-8-9-10- hebben betrekking op het AWBZ-deel van de Ommekeer waarvoor de gemeente geen verantwoordelijkheid heeft. De vragen zijn beantwoord door Mensana en MOVEOO.

5. Is het mogelijk om voor 12 weken ZZP te krijgen?

In geval van onduidelijkheid over de omvang van de zorgvraag en het recht op zorg, zal het CIZ beoordelen of er voldoende reden is een indicatie voor verblijf (ZZP) af te geven die gebonden is aan een termijn.

6. Er is een CIZ indicatie nodig bij F123 (Individuele begeleiding), die aanvraag duurt gemiddeld 6 weken. Achteraf declareren is niet mogelijk. Hoe lost u dit op?

Er bestaat de mogelijkheid van een spoedindicatie die per direct in kan gaan. Deze wordt binnen een bepaalde termijn gecontroleerd door het CIZ.

7. Is het nivo (MBO) wel voldoende voor F123?

Dit is landelijk het gangbare opleidingsniveau voor begeleiders. Overigens is wel sprake van een intern opleidingsprogramma om vooral de psychiatrische expertise en goede toepassing van specifieke begeleidingsmethodieken te waarborgen.

8. Er geldt een eigen bijdrage. Is dat bekend?

Een eigen bijdrage is voor de AWBZ-zorg al langere tijd algemeen van toepassing.

9. De huisvestingskosten moeten vanaf 2009 integraal deel uitmaken van de kostprijs. Ze mogen niet meer gefinancierd worden uit de AWBZ. Wat betekent dit voor de cijfers?

Voor de huisvesting gaat de zogenaamde 'normatieve huisvestingscomponent' gelden. Daarmee is echter niet de financiering vanuit de AWBZ weggevalen. Er is geen sprake van een negatief of positief effect op de cijfers.

10. Landelijk is ervaringsdeskundigheid een speerpunt van beleid. Hoe komt het dat er in de notitie geen aandacht aan wordt geschonken?

De Ommekeer is gepresenteerd in het OGGZ-overleg gemeente Weert – Nederweert. De 2 cliëntvertegenwoordigers hebben positief op de planvorming gereageerd.

Ervaringskennis en ervaringsdeskundigheid zijn inderdaad landelijk maar ook binnen MOVEOO en Mensana actueel. Dit had inderdaad in het zorgconcept expliciet vermeld kunnen worden. Deze ontwikkeling is echter niet specifiek voor de Ommekeer, maar algemeen van meerwaarde in de zorg. Cliënten zouden van dat aanbod gebruik kunnen maken (dus ook cliënten van de Ommekeer). De inzet van 'begeleiders met ervaringsdeskundigheid' is nog een verhaal apart. In Eindhoven is circa 2 jaar geleden op experimentele basis een beroepsopleiding gestart. De beschikbaarheid van voldoende gekwalificeerde 'begeleiders met ervaringsdeskundigheid' is dus nog niet gewaarborgd. Mensana biedt voor deze opleidingen op HBO en MBO-niveau stage- en leerwerkplaatsen aan. Ook in Weert zullen in 2012 twee stagiaires of leerlingen ingezet worden van de genoemde opleiding.

11. Het niveau van de begeleiding en trajectbegeleiding is armoedig. Er is nog niet in voorzien want er moet nog een training volgen om vertrouwd te raken met de methodiek. Welke eisen stelt de gemeente aan de uitvoerende instanties?

Gemeente kan geen eisen stellen aan een instelling met AWBZ-zorg. Maar we hebben alle vertrouwen in de deskundigheid en mogelijkheden van MOVEOO en Mensana om zich deze methodiek eigen te maken.

Perspectief Mensana en MOVEOO

In de Ommekeer wordt gewerkt met een methodiek die volledig aansluit bij de bestaande methodieken, maar wel nieuw te noemen is. Om 'modelgetrouwe toepassing' te waarborgen is inderdaad voorzien in een opleiding voor medewerkers. Dit is een extra opleiding voor medewerkers die reeds gekwalificeerd zijn om begeleiding te bieden en te werken met de doelgroep.

12. Het dagprogramma is erg schraal. Veel rust en weinig inhoud en de dagbesteding voldoet niet aan ZZP 3. Sterker nog de dagbesteding moet nog worden ontwikkeld. Na 12 weken is men uitbehandeld en wat dan?

Voor het dagprogramma geldt vooral individueel maatwerk.

Voor cliënten met een ZZP 3 kan sprake zijn van een aanvullende indicatie voor dagbesteding met 4 dagdelen. Voor geïndiceerde dagbesteding zijn diverse mogelijkheden (zoals het DAC) reeds voorhanden die algemeen zijn, dus niet specifiek of enkel ingericht hoeven te worden voor cliënten van de Ommekeer. Bovendien is er de mogelijkheid via trajectbegeleiding maatwerk te ontwikkelen. Er zal overigens niet altijd sprake zijn van een indicatie voor dagbesteding, omdat werk & activering 'een voorliggende voorziening' is.

Na 12 weken is een passend vervolgtraject uitgestippeld. Dat vervolgtraject zal passende zorg- en ondersteuning inhouden, als dat nodig blijkt.

13. Waar ligt het zoekgebied voor de locatie in Weert?

Nieuwe huisvesting is niet meer aan de orde.

14. Als het plan mislukt hebben we een beschermde woonvorm die door de WMO is betaald. Wie is de lachende derde?

De Ommekeer is geen beschermende woonvorm, het is een kortdurende opvang waarin de nadruk ligt op motiveren van de cliënt naar het hoogst haalbare vervolg op het vlak van wonen, behandeling en begeleiding. De financiering is grotendeels AWBZ-verblijf (en dat blijft ook zo na de AWBZ-kanteling), alleen de passantenplekken (maatschappelijke opvang) is WMO-geld.

15. De vorm van financiering maakt het mogelijk dat er intern prioriteiten worden gesteld. Waarom worden de afspraken niet gemaakt met de aanbieder. Dus wonen met Wonen Weert, zorg met Riagg/GGZ, Werken met Risse en/of andere partij?

Voor de gemeente is de basis dat er een kleine opvangmogelijkheid blijft voor dak- en thuislozen zodat er niemand op straat hoeft te zijn. Dit kopen we in bij de huidige aanbieder MOVEOO, de specialist in deze opvang. De andere partijen (genoemd in de vraag) bieden deze opvang niet. Voor een vervolg op het vlak van behandeling, wonen etc. wordt vanzelfsprekend samengewerkt met deze partners.

16. Wat is de Weertse behoefte aan opvang en van waar de combinatie van deze 2 voorzieningen/doelgroepen?

De omvang aan behoefte aan tijdelijke korte opvang van mensen is voornamelijk ingegeven door de ervaringen van zowel Mensana als MOVEOO.

De combinatie van de 2 doelgroepen is vooral ingegeven door efficiënte inzet van huisvesting en personeel. Door een combinatie te maken ontstaat er een sluitende exploitatie. De doelgroepen zijn in het gebouw zoveel mogelijk gescheiden.

17. Is de beoogde capaciteit wel voldoende voor de nabije toekomst gezien verschraving van voorzieningen waardoor meer mensen naar verwachting in de problemen zullen gaan komen?

De huidige capaciteit is een inschatting op de ervaringsgegevens van de afgelopen tijd. In hoeverre en in welke mate de verschraving van voorzieningen (WW, WWnV, schuldhulpverlening e.d.) de komende tijd zal leiden tot een substantiële extra stroom cliënten in dit kader is erg moeilijk te voorspellen. Verwacht wordt op basis van de huidige informatie dat de voorgestelde capaciteit vooralsnog voldoende is.

18. Waar komt het aantal van 15 plaatsen vandaan?

Verwezen wordt naar antwoord 16 en 17.

19. Waar zijn of blijven die dak- en thuislozen nu en in de afgelopen jaren?

Helemaal helder is dit niet. Een deel van de toekomstige 15 cliënten voor kortdurende opvang zijn cliënten van de huidige GGZ-instellingen die het tijdelijk niet redden. Vanuit de passantenplekken kan doorstromen naar de kortdurende opvang plaatsvinden. En algemeen is de aanname dat er nog veel verborgen dak- en thuislozen zijn.

20. Waarom kan het huidige MOV niet worden verbouwd en wat is uit het onderzoek wat Wonen Limburg daarna heeft gedaan gebleken?

Wonen Limburg heeft inmiddels laten weten toch mogelijkheden te zien voor een verbouwing mits het eisenpakket iets wordt aangepast (een kamer minder).

21. Is er gekeken naar samenwerking RcGGZ?

Er is contact geweest met de directie van het RcGGZ. De uitkomst is dat een samenwerking niet mogelijk is omdat de doelgroepen te verschillend zijn. De doelgroepen moeten juist uit elkaar gehouden worden. En dat kan niet in het huidige pand van het RcGGZ.

22. Zijn de WMO gelden uit de regio gegarandeerd voor de toekomst?

In principe zijn de Rijksmiddelen structureel, wel worden er op deze posten bezuinigingen doorgevoerd. Tegelijkertijd kunnen we ons afvragen wat in deze tijden structureel is, niemand weet hoe het Rijksbeleid zich gaat ontwikkelen?

23. Zijn er alternatieve oplossingen denkbaar/maakbaar?

Een aantal scenario's zijn beschreven, zie bijlage.

Een combinatie met andere voorziening is noodzakelijk om e.e.a. exploitabel en betaalbaar te houden.

24. Is de financiering van de opvang inderdaad 100% AWBZ financiering en blijft dat gezien de overheveling naar de WMO komende jaren?

Enkel de extramuraal begeleiding binnen de AWBZ komt over de WMO. Dit is maar een heel klein deel van de Ommekeer, dit is alleen aan de orde als cliënten vanuit de Ommekeer uitstromen naar een plek en ambulante begeleiding is nodig.

De basisfinanciering van de Ommekeer is AWBZ verblijf en WMO van centrumgemeente Venlo.

BIJLAGE

De scenario's:

1. De huidige opvang opheffen zonder alternatief

Voordeel Maximale financiële besparing

Nadeel / kanttekening Meer cliënten die op straat verblijven, groot risico dat cliënten uit beeld verdwijnen dus minder mogelijkheden om cliënten te motiveren naar hulp of hulp te bieden. Meer overlast voor inwoners.
Waarschijnlijk onrust in het "veld" vanwege problemen met drugsoverlast in een periode dat er nog geen MOV was.

2. De huidige opvang opheffen met als alternatief verwijzen naar opvangmogelijkheden in Roermond en/of Venlo

Voordeel Maximale financiële besparing

Nadeel / kanttekening De doelgroep staat erom bekend niet graag naar andere steden te gaan, praktijk in het verleden heeft laten zien dat de meeste cliënten hier geen gebruik van maken.
Dit betekent meer cliënten die op straat verblijven, groot risico dat cliënten uit beeld verdwijnen, dus minder mogelijkheden om cliënten te motiveren naar hulp. Meer overlast voor inwoners.

3. De huidige dagopvang sluiten (en nachtopvang in stand houden)

Voordeel Beperkte financiële besparing

Nadeel / kanttekening Geen dagopvang kan betekenen minder gebruik van de nachtopvang. Dat kan betekenen dat cliënten uit beeld verdwijnen en er meer overlast op straat ontstaat.
Gebruikers en methadonverstrekking moeten elders georganiseerd worden

4. De huidige opvang opheffen met als alternatief housing first

Voordeel Maximale financiële besparing

Nadeel / kanttekening Er is nog geen ervaring met Housing First.
De verwachting is dat voor een deel van de bezoekers van het MOV Housing First geen optie is.

5. De huidige opvang afslanken in de combinatie met de "Ommekeer"

Voordeel Er blijven passantenplekken beschikbaar.
Financiële besparing van 50%.
Mensana heeft een vangnet voor de eigen cliënten (cliënten blijven in zorg en minder overlast op straat).

Nadeel / kanttekening Aantal daklozen neemt af door gebruik CTI-methodiek.
De methode is nieuw, er is nog geen uitgebreide ervaring in het land.